

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

203344

การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอสิชล จังหวัดขอนแก่น
EDUCATIONAL MANAGEMENT IN PRESCHOOL DEVELOPMENT
CENTER OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN
SICHOMPHU DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE

นางสาวฉัตรทิพย์ นน่งบุศลา

จิตพานิชย์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

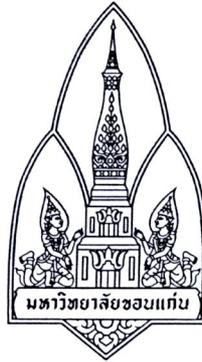
พ.ศ. 2534

๖๐๐๒๕๗๐๗๔

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

203344

การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

EDUCATIONAL MANAGEMENT IN PRESCHOOL DEVELOPMENT
CENTER OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN
SICHOMPHU DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE

นางสาวจิตติรัตน์ แห่ยมุดดา

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2554

การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

นางสาวจิตติรัตน์ แห่ย์บุคดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

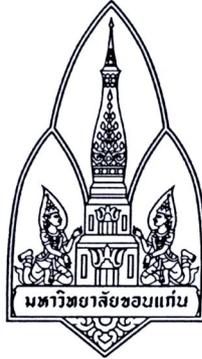
พ.ศ. 2554

**EDUCATIONAL MANAGEMENT IN PRESCHOOL DEVELOPMENT
CENTER OF LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN
SICHOMPHU DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE**

MISS JITTIRAT YANGBUDDA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL KHON KHAN UNIVERSITY**

2011

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์: การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: นางสาวจิตติรัตน์ แห่ข่งบุคดา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:	รศ.ประพันธ์ สุริหาร	ประธานกรรมการ
	รศ.ดร.ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข	กรรมการ
	อ.ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่่นมาตย์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

จิตติรัตน์ แห่งบุคดา. 2554. *การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.ดร. ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข

บทคัดย่อ

203344

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กลุ่มเป้าหมายคือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 44 คน กลุ่มพนักงานส่วนท้องถิ่น จำนวน 22 คน และกลุ่มครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 60 คน จำนวนรวมทั้งสิ้น 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัยพบว่า

1. โดยภาพรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “ปานกลาง” 3 ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ยกเว้นด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ มีสภาพปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย”
2. แนวทางในการพัฒนาด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ คือ การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกด้านรวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
3. แนวทางในการพัฒนาด้านบุคลากร คือ ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมและดูงานเกี่ยวกับการดูแลเด็กเล็กซึ่งผู้ดูแลเด็กต้องได้รับการฝึกอบรมด้านการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีคุณภาพและต้องเร่งรัดให้มีการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
4. แนวทางในการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม คือ การจัดบริเวณที่พักเด็กป่วยแยกเป็นสัดส่วนมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล จัดให้มีอาคารสถานที่เหมาะสม เป็นเอกเทศ ปลอดภัย

203344

ปลอดภัย และเหมาะสมสำหรับเด็ก จัดหาสถานที่ก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรณีอยู่ในโรงเรียนสังกัด สพฐ. และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้

5. แนวทางในการพัฒนาด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก คือ ส่งเสริมบำรุงรักษาทรัพยากรในท้องถิ่นตลอดจนอนุรักษ์ และถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น โดยการจัดการทำแผนประสบการณ์บูรณาการกับวัฒนธรรมในชุมชน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการทำงานในด้านต่างๆ โดยจัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงาน

6. แนวทางในการพัฒนาด้านด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ คือ จัดทำข้อมูลสถิติถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากแหล่งต่างๆเพื่อการศึกษาโดยจัดตั้งกองทุนการศึกษา เร่งรัดการจัดสรรงบประมาณให้ทันเวลา มีนโยบายด้านงบประมาณเพื่อการศึกษาที่ชัดเจน และจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอและครอบคลุมต่อการดำเนินการด้านการศึกษา

Jittirat Yangbudda. 2011. *Educational Management in Preschool Development Center of Local Administrative Organization in Sichompoo District, Khon Kaen Province*. Master of Education Thesis in Educational Administration, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Dr. Thanomwan Prasertcharoensuk

ABSTRACT

203344

The objectives of this research were: 1) to study the problem situation in educational management of preschool development center of Local Administrative Organization in Sichomphu District, Khon Kaen Province, and 2) to study guidelines in developing the educational management of preschool development center. The target group included 44 administrators of Local Administrative Organization, 22 Local Officers, and 60 teachers taking care of early childhoods. The instrument using in this study were the Questionnaire, and Interview Form. Data were analyzed by using the computer program to calculate the Percentage (%), Mean (\bar{X}), and Standard Deviation (S.D.).

For research findings, found that:

1. For overall problem situation, it was in “Moderate” level. Considering each aspect, found that the educational management in preschool development center including situation in “Moderate” Level in 3 aspects “ the relationship with community and public relation, the staffs, the building and site and environment except the academic and experience management for children. For the administration, finance, and supply, the problem situation was in “Low” Level.

2. For guidelines in developing the relationship with community and public relation, they were: (1) to provide opportunity for community to participate in managing the early childhood development center in every aspect, and (2) to organize the public relation for information and news regularly.

3. For guidelines in staffs development, they were: to provide training and field trip study regarding to how to take care the early childhoods, the caretakers needed to be trained in care taking for early childhoods with quality, and to be hurried in establishing the early childhood curriculum by the experts and those with experience in educational management for the early childhoods.

203344

4. For guideline in developing the building and site and environment, they were: 1) to organize the early childhoods who were sick separating from the other children, 2) to provide the appropriate building and site which was independent, good ventilation, safe, and suitable for the early childhoods, 3) to provide the place for constructing the early childhood development center in case under jurisdiction of Basic School Office, and 4) to improve the location and landscape to be beautiful, peaceful, and helpful for learning.

5. For guidelines in developing the administrative, finance, and supply work, they were: 1) to enhance and maintain the local resources as well as conserve and transfer local tradition and custom by managing the experience plan in aligned with community culture, 2) to supervise, monitor, and follow up, and evaluation the work performance in various aspects by establishing handbook for work practice.

6. For guidelines in developing the administration, finance, and supply, they were: 1) to establish correct and modern statistical information, 2) to carry out the resource and investment from various sources for education by setting up scholarship clearly as well as allocating more budget for education in order to be sufficient and covered the implementation in education.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากและความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ. ดร.ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและคอยชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ พร้อมทั้งให้ประสบการณ์ในการทำงานแก่ผู้วิจัยด้วยความเอาใจใส่ และเมตตาเป็นอย่างสูงตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ประพันธ์ สุริหาร และ อ.ดร. จตุภูมิ เขตจัตุรัส ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และที่สำคัญยิ่งผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณครูอาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ รศ. ประพันธ์ สุริหาร ผศ. พวงทอง อ่อนจำรัส ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น นางจงจิต คำลิ้ม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น ที่ได้กรุณาตรวจสอบและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้และเก็บข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านผู้บริหาร พนักงาน ครูผู้ดูแลเด็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ให้ทุนอุดหนุนและส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ นายสมชาย แห่่งบุคคา และนางเสี้ยน แห่่งบุคคา ซึ่งเป็นบิดามารดาตลอดจนทุกคนในครอบครัวที่ให้กำลังใจ ความรัก ความห่วงใย ทำให้ลูกประสบความสำเร็จในการศึกษา รวมทั้งขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยน้อมรำลึกและบูชาพระคุณแก่บุพการีของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่านที่อยู่เบื้องหลังในการวางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

จิตติรัตน์ แห่่งบุคคา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามการวิจัย	3
3. วัตถุประสงค์การวิจัย	3
4. ขอบเขตการวิจัย	3
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	3
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
1. การบริหารองค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่น	6
2. แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย	20
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
1. กลุ่มเป้าหมาย	33
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	40
1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
2. สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	42
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	51
4. อภิปรายผล	56
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	60
1. สรุปผลการวิจัย	60
2. ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	69
ภาคผนวก ก ผลสัมฤทธิ์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	70
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	81
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	90
ภาคผนวก ง คุณสมบัติรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาความตรงของแบบสอบถาม	96
ภาคผนวก จ หนังสือราชการ	98
ประวัติผู้เขียน	115

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร พนักงานส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็ก	34
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ยสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม	43
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ย สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์	44
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ย สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านบุคลากร	45
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ย สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	46
ตารางที่ 7	ค่าเฉลี่ย สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก	48
ตารางที่ 8	ค่าเฉลี่ย สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ	50

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

32